

شناسایی و رتبه بندی چالش های حسابرسی با استفاده از تکنیک های AHP و TOPSIS

دکتر محمود معین الدین، استادیار گروه حسابداری دانشگاه آزاد یزد
حمید ابومحمدی، عضو هیأت علمی گروه حسابداری جهاد دانشگاهی یزد
بابک ده موبد، عضو هیأت علمی گروه مدیریت جهاد دانشگاهی یزد

چکیده

بارزترین ویژگی بازار سرمایه، شفافیت است و این خصلت بازار سرمایه از دریچه حسابداری و حسابرسی قابل دستیابی است. حرفه حسابداری در کشور ما به دلیل ساختار متفاوت اقتصادی در دوره های مختلف همواره با چالش های متعددی روبه رو بوده است. حسابرسی، کسب اطمینان معقول از فعالیت ها و رویدادهای مالی شرکت ها و سازمان های انتفاعی و غیرانتفاعی است و حسابرسان، کلیه فعالیت های اقتصادی در چارچوب دولت ها را برنامه ریزی می کنند. کسب اطمینان معقول به دلیل محدودیت های ذاتی که در رسیدگی ها وجود دارد، با چالش های جدی روبه روست. اصولاً حسابرسی بر پایه اظهار نظر ها و سلیقه های حرفه ای انجام می شود، بنابراین در جامعه حرفه ای، اظهار نظر ها می تواند متفاوت باشد. بخشی از این چالش ها به تدوین استانداردها، رهنمودها، دستورالعمل ها و آیین رفتار حرفه ای برمی گردد، زیرا تفسیر های مختلفی از استانداردها و مجموعه رهنمودها می تواند توسط هر حسابرس صورت پذیرد. در صورتی که شاید در تدوین اصول و اهداف این استانداردها، همه حسابرس ها اتفاق نظر داشته باشند ولی نحوه اجرای آن به دلایل شرایط زمانی، مکانی، موقعیت و دیگر شرایط حسابرسان، متاسفانه تغییر کرده و تفسیر به رای می شود. در این مقاله ابتدا چالش های حسابرسی با نظرات کارشناسان و حسابرسان شناسایی و به صورت درخت سلسله مراتبی ارائه شد. در تحقیق حاضر برای رتبه بندی چالش های حسابرسی از تکنیک های AHP و TOPSIS استفاده شده است. در راستای رتبه بندی شاخص ها از پرسشنامه ای مبتنی بر مقایسات زوجی به عنوان داده های تکنیک AHP و همچنین ماتریس ویژه ای بر اساس مقیاس دوقطبی برای گردآوری داده های تکنیک TOPSIS استفاده شده است. برای پردازش داده های مذکور نرم افزار Expert Choice برای تحلیل داده های AHP و از نرم افزار Excel برای محاسبات روش TOPSIS استفاده شده است. چالش های مناقصه و استعلام، عدم ثبات درآمدی و آموزش کم و رابطه سالاری و پیوند طبقاتی به عنوان مهم ترین چالش های حسابرسی شناخته شدند و پیشنهادهایی جهت بهبود ارائه شد.

کلمات کلیدی: چالش های حسابرسی، رتبه بندی، AHP، TOPSIS